

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 289.

Femte Session.

90de Møde.

Løvedagen den 18de Februar.

(Forts.)

Zable (fortsat): I denne Sag vilde jeg imidlertid have troet, at Præsterne aldeles ikke vilde have optraadt saa skarpt, og navnlig paaberaabt sig det religiøse Moment saa overordenlig kraftigt, naar ikke en ganske anden Omstændighed staaer Sted. Det, som Lovforslaget tilsigter — det staaer rigtignok i en af de Paragraffer, som ikke ligge til Forhandling nu, men hvortil jeg dog maaskee, med Formandens Tilladelse, maa hentyde — det er: Frihed til at lade visse kirkelige Handlinger foretage af hvem man vil, af hvilken som helst ordineret Mand eller — som det senere er indskrænket til — en hvilken som helst i Function værende Præst, man vishede. Naar man skarpt havde skjælnet mellem de kirkelige Handlinger og de dertil svarende borgerlige Handlinger, saa havde det været ganske anderledes. Allerede naar Staten, idet den — hvad jeg maa indrømme, og hvorimod der vistnok ikke kan indvendes Noget — kræver et lille Pengebidrag ved de borgerlige Forretninger, overlader disse borgerlige Forretninger, der nu foretages af Præsterne, til Mand, der ikke føre Kirkebøger, men Sognebøger, da vil det ikke staae nær saa megen Banffelighed; men, naar man lader de kirkelige Handlinger betale som kirkelige Handlinger, da opstaae Banffelighederne. Havde man først een Gang ladet disse Handlinger fra borgerlig Side betale som en borgerlig Skat til Staten, og ladet de kirkelige Handlinger staae aldeles frie, saa vilde hele denne Discussion, troer jeg, saa omtrent kunne været spart. Med Hensyn til Lovforslagets Hovedhensigt, at giengive

de danske Borgere, der tilhøre det Samsfund, vi kalde den lutheriske evangeliske Kirke, den samme Frihed, som de Medborgere, der høre til andre Samsfund, have, da var dette en Foranstaltning, som jeg troer Staten selv burde have taget ligesaa detj Dieblit af, den gav Religionsfrihed her i Landet. Der kan deraf ikke opstaae nogen som helst Banffelighed, hvorved Staten kunde føle sig bebyrdet i Udøvelsen af de Pligter, der paahvile den; men fra en ganske anden Side havde Staten burdet træffe denne Foranstaltning. Det er ganske vist, at der er mange Præster, der, navnlig under disse Forhold, trænge til at faae en lille Spore til at virke med større Kraft og Nidhærhed, end de hidtil gjøre. Det er ikke nogen uretfærdig Bestyldning, jeg her fremsætter. Det ligger i Sagens Natur, at det ikke kan være Andet. Det er langt mageligere, saasnart Staten siger: Alle skulle høre til det og det Samsfund, I have kun at blive ansatte i det og det Sogn, Alle høre til Eder, de skulle komme til Eder i alle Anliggender, saa er der aldeles ingen Banffelighed ved at være Præst. Men, naar der kommer forskellige Religionssecter, naar der, som jeg har seet ved forskellige Leiligheder, kommer Mormoner til, saa er der mangan en Præst, der raisonnerer som saa: Na Gud, de holde sig kun til den simple og menige Deel af Folket; vi kunne ikke bevirke Noget ved at staae op og tale. Andre derimod, begynde en Virksomhed som Mægler, hvorved de vise, at de ere aldeles upraktiske til at træde op imellem en af disse Secters Stiftere og den menige Deel af deres Sognebeboere; og, naar de et Par Gange have forsøgt dette Hverv, trække de sig tilbage, og saa blive de sidde i deres Kollighed og lade Alt gaae, som det bedst kan. Men, naar man overlader de Præ-